

JENSEN education college AB
Mats.rosen@jenseneducation.se

2019-03-21
1 (13)
Dnr 400-2017:10221

Rector JENSEN grundskola Göteborg
Sebastian.vanneryr@jenseneducation.se

Beslut

efter kvalitetsgranskning av grundskolans arbete för
att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och
beprövad erfarenhet vid JENSEN grundskola
Göteborg, JENSEN education college AB i
Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av grundskolans arbete för att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Syftet är att granska kvaliteten i rektorns och huvudmannens arbete med att, utifrån identifierade behov, skapa förutsättningar för att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning skapar rektorn förutsättningar och arbetar för att utbildningen i skolenheten, utifrån identifierade behov, ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet?
2. I vilken utsträckning skapar huvudmannen förutsättningar och arbetar för att utbildningen i grundskolan, utifrån identifierade behov, ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet?

Granskningen utgår från följande definitioner av begreppen vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet:

Vetenskaplig grund – att skolorna såväl ska använda kunskap som härrör från vetenskapliga studier som att praktisera ett systematiskt utforskande för att kritiskt kunna granska, pröva och sätta resultat i ett sammanhang.

Beprövad erfarenhet – erfarenhet som är prövad, dokumenterad och genererad under längre tidsperiod och av många.

Granskningen genomförs i 30 skolenheter och deras respektive huvudman. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. JENSEN grundskola Göteborg och JENSEN education college AB, som är huvudman för skolan, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte JENSEN grundskola Göteborg och JENSEN education college AB den 29 och 30 januari 2019. Besöket och intervjuerna genomfördes av Annika Stenberg, Fredrik Nellemo och Karin Pollack. Intervjuer med lärare, rektor och tjänstemän hos huvudmannen har genomförts.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten från de granskade skolorna och huvudmännen i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av det granskade området. Därefter följer en motivering till det utvecklingsområde som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Bakgrundsfakta

JENSEN grundskola Göteborg är en fristående grundskola i Göteborgs kommun. JENSEN education college AB bedriver verksamhet inom grundskola vid sju skolenheter. Vid tiden för granskningen finns det cirka 1350 elever inskrivna i huvudmannens grundskolor. JENSEN grundskola Göteborg leds av en rektor. JENSEN grundskola Göteborg har läsåret 2018/19 cirka 210 elever i årskurs 7 – 9.

Samtliga huvudmän och rektorer vid de skolor som besökts i samband med kvalitetsgranskningen har ombetts att lämna en verksamhetsredogörelse till Skolinspektionen. I den beskrivs det mest omfattande utvecklingsarbetet som pågår.

Utvecklingsarbete skolenhet:

Rektorn på skolan har startat upp ett utvecklingsarbete som syftar till att utveckla undervisningen genom att i huvudsak utgå ifrån kunskapskraven för betyget A i planering och genomförandet av undervisningen. Syftet är att höja standarden i undervisningen genom att säkerställa att alla elever får en utvecklande undervisning. Arbetet sker i lärgrupper och leds av skolenhetens ena förstelärare.

Utvecklingsarbete huvudman:

Huvudmannen arbetar med en matematiksatsning på samtliga grundskolor där pedagogik och läromedel hämtas från Singapore och Finland för att höja elevernas kunskapsresultat. Projektledaren är en av rektorerna på skolenheterna som har en bakgrund som matematiklärare. Projektledaren arbetar tillsammans med en grupp förstelärare för att ta fram fortbildningsinsatser.

Skolinspektionens bedömning

JENSEN grundskola Göteborg

Rektorns arbete med att systematiskt i samverkan med lärare kartlägga utbildningens behov och utifrån det prioritera utvecklingsinsatser fungerar väl.

Granskningen visar att det finns rutiner som är kända för lärarna för hur utbildningens behov av utveckling ska kartläggas. Detta sker bland annat via lärarlagen där lärare, elevhälsa och rektorn deltar i analysen av resultaten i skolenheten. Resultaten kommer från prognosbetyg som fylls i varje månad, klasskonferenser som sker två gånger per termin, gemensamma prov, nationella prov, elevenkäter och betygsresultat. I elevhälsans möten analyseras resultatet av det stöd i form av extra anpassningar och särskilt stöd som ges. Alla elever kartläggs dessutom i ämnena matematik och svenska och även det ligger till grund för resultatanalysen.

Det sker en diskussion i arbetslaget om vad som fungerat bra och vad som behöver utvecklas. Denna analys ligger till grund för skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Det sker därefter en diskussion i arbetslaget om vilka utvecklingsåtgärder som ska prioriteras. De utvecklingsområden som rektorn beslutat utgå, enligt lärarna, ifrån skolenhetens behov. Analysen av skolenhetens resultat tas också upp i gemensamma utvecklingsdagar hos huvudmannen, så kallade Jensendagar.

Rektorn säkerställer att det finns strukturer för att anpassa och integrera valda utvecklingsinsatser på skolenhetsnivå.

Granskningen visar att det finns strukturer för hur ny kunskap ska kunna användas i den egna verksamheten och det är tydliggjort vilka som har ansvar för att anpassa och integrera insatserna via skolenhetens arbetslag. Den insats som sker lokalt och som syftar till att utveckla undervisningen sker i lärgrupper och leds av skolenhetens ena förstelärare. Försteläraren har haft ansvar för att under avsatt konferenstid utveckla det kollegiala samarbetet. Hur arbetssätten implementeras av lärarna i arbetslaget följs upp och lärarna delar dokument med varandra i den digitala plattformen. Rektorn följer också upp

undervisningen genom lektionsbesök och under de möten rektorn har med varje lärare varje månad och som kallas *One on one-möten*.

Den insats som sker på huvudmannens initiativ innebär en matematiksatsning på samtliga grundskolor. Projektledaren är en av rektorerna på skolenheterna som har en bakgrund som matematiklärare. Projektledaren arbetar tillsammans med en grupp förstelärare för att ta fram fortbildningsinsatser. I det projektet har flera fortbildningsinsatser genomförts på träffar med samtliga skolenheter representerade. Projektledaren har också genomfört en förstudie och en kartläggning av behovet. Rektorn har avsatt utrymme för konferenser och fortbildning.

JENSEN education college AB

Huvudmannen arbetar systematiskt i samverkan med rektorerna för att stödja arbetet med att kartlägga behov av utveckling på huvudmannens grundskoleenheter.

Granskningen visar att huvudmannen arbetar i samverkan med rektorer med en regelbunden kartläggning, uppföljning och utvärdering av utbildningen. Huvudmannen för en kontinuerlig dialog med rektorerna om situationen på varje grundskoleenhet. Det sker genom att grundskolechefen som ansvarar för sju rektorer följer upp arbetet på enheten i samtal varannan vecka. Huvudmannen följer också upp de beslutade utvecklingsinsatserna kontinuerligt. Det finns en månadsrapport som kallas exekutive summery där rektorerna beskriver nuläget och identifierar tre aktiviteter för att utveckla verksamheten. Lärarna är delaktiga i den analys som sker på huvudmannanivå eftersom de på Jensendagarna deltar i analysen av de olika skolenheternas resultat.

Huvudmannen har en god kunskap och insikt om grundskoleenheternas behov av utveckling eftersom de regelbundet besöker skolorna och genomför intervjuer med elever och lärare och gör lektionsobservationer. Kvalitetschefen ansvarar för att sammanställa de olika skolenheternas kunskapsresultat och resultaten av arbetet med trygghet och studiero. Huvudmannen analyserar resultaten av de mätningar som görs på skolan, exempelvis elevenkäter och resultaten av huvudmannagemensamma prov. I rektorsgruppen finns det utrymme att ha ett kritiskt förhållningssätt och problematisera kring de utvecklingsinsatser som huvudmannen beslutat om. De utvecklingsinsatser som huvudmannen beslutat om är väl förankrade i rektorsgruppen.

Även om det framkommer att rektor och huvudmannen i flera avseende skapar förutsättningar för, och arbetar för, att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet visar granskningen att det finns del/delar i verksamheten som behöver utvecklas.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande område.

- Huvudmannen behöver säkerställa att utvecklingsarbetet på skolenheten genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt.

Huvudmannen behöver säkerställa att utvecklingsarbetet på skolenheten genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt. Detta innebär att huvudmannen tillsammans med rektorn behöver se till att med ett kritiskt förhållningssätt utmana sina egna färdiga

arbetsmodeller och metoder genom att också lyfta fram forskningsresultat och beprövad erfarenhet som utmanar de egna arbetssätten.

Huvudmannen har valt att på alla skolenheter arbeta efter ett och samma utbildningskoncept. Konceptet kallas *Träning för verkligheten*¹ och är utvecklat av huvudmannen utifrån skolforskning och beprövad erfarenhet. De utbildningar och den kunskap huvudmannen erbjuder, till exempel uppstarts dagar och introduktion för nya lärare och rektorer, håller sig inom ramarna för konceptet. Därmed sätts ramarna för vilken kunskap som huvudmannen förmedlar till de verksamma ute på skolenheterna inte enbart utifrån ett brett urval av forskning och annan kunskap relaterat till de behov som finns på skolan utan också av vad som ryms inom det koncept man valt att arbeta med. Huvudmannen försäkrar sig inte om att det finns en kritisk distans till färdiga arbetsmodeller och trender eftersom de inte allsidigt söker ny kunskap utan istället väljer ny kunskap som förstärker det egna konceptet.

Den beprövade erfarenheten som huvudmannen i intervjun hänvisar till hämtas främst från huvudmannens egna grundskolor och det saknas en strukturerad samverkan med grundskolor hos andra huvudmäns skolenheter.

Verksamhetens koncept förstärks av huvudmannen med stöd av vetenskapliga artiklar som skickas till verksamheterna. Jensens koncept beskrivs som ett komplement till vad som gäller för svensk skola, inte en ersättning. Det finns ett friutrymme inom konceptet säger huvudmannen där ny kunskap kan lyftas in om det stämmer med konceptet. Skolenheter kan initiera egna samarbeten med forskare, om de hittar ett samarbete som kan baseras på vetenskaplig grund och som faller inom konceptet.

Huvudmannen lyfter och delger skolenheterna information utifrån konceptet via bland annat sammanfattningar och lättillgänglig information. Huvudmannen delger enheterna forskning och beprövad erfarenhet som stärker det för skolorna gemensamma utbildningskonceptet. Det stödet ges både för att ge stöd i lärarnas arbete på skolenheterna och för att lärarna på skolenheterna ska kunna argumentera för de arbetsmetoder som valts med elever, vårdnadshavare och allmänheten. Det gäller till exempel undervisning i retorik, femminuterspass med mental träning och mobilförbud. Många lärare upplever att det finns en styrka i att vara många som drar i samma riktning och att det bidrar till att öka effektiviteten. Under samtliga intervjuer framkommer vikten av att framför allt utgå ifrån konceptet. Några lärare säger att de till exempel inte analyserar behov utifrån elevers socioekonomiska bakgrund och könstillhörighet eftersom det inte spelar någon roll i arbetet då alla ändå gör samma sak i enlighet med konceptet.

Det innebär att det finns en risk att behovet på enheten är underordnat implementeringen av konceptet. Därmed kan eleverna riskera att inte få tillgång till den bredd av ny kunskap som forskning och beprövad erfarenhet kan erbjuda utanför ramarna för det koncept huvudmannen valt att arbeta efter.

¹ *Träning för verkligheten* innebär bland annat att; studierna, hälsan, en hög grad av ordning och reda, studiero, elevernas uppträdande och verklig bildning är i fokus. Detta genomförs bland annat genom att; det finns en modell finns för studiero, att eleverna läser skönlitterära böcker 15 minuter per dag och övar på att skriva för hand, får undervisning i retorik, filosofi, konst och kultur, mental träning, samt genom att använda matematikpedagogik från Finland och Singapore.

- Huvudman och rektorn behöver skapa strukturer som möjliggör att lärares erfarenheter kan utvecklas till beprövad erfarenhet.

På skolenheten och hos huvudmannen saknas strukturer som möjliggör att lärares erfarenheter kan utvecklas till beprövad erfarenhet.

Granskningen visar att lärare ges utrymme att utveckla sina erfarenheter så att de kan bli prövade erfarenheter inom huvudmannens grundskolor. Lärare reflekterar över om de gjort erfarenheter som är generaliserbara och kan utgöra en grund för beprövad erfarenhet. Dessa reflektioner görs både i arbetslaget och under de av huvudmannen organiserade fortbildningsdagar där det ges utrymme för att planera för att systematiskt pröva, dokumentera och utveckla erfarenheter tillsammans hos huvudmannen. Dokumentation av arbetet finns bland annat i planeringar, utvärderingar och genom att lärares reflektioner dokumenteras på digitala plattformar (Team Drives).

Det finns exempel på att lärare på skolenheten, när de sett att de arbetssätt som de utvecklat gett resultat på elevernas lärande, delat med sig av arbetssättet inom huvudmannens skolor på det som kallas Jensendagarna. Det sker genom ett forum som kallas "Best practice" där det som prövats på en skola utvärderats och sprids till övriga skolor. Inom huvudmannen finns sju grundskoleenheter. Det saknas en samverkan med andra huvudmän för att systematiskt pröva, dokumentera och utveckla erfarenheter tillsammans.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast **den 23 oktober 2019** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits och vilka effekter de gett utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

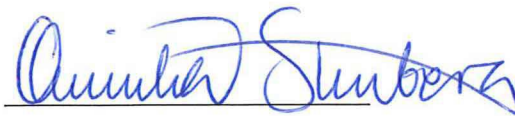
Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post, till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (Dnr 400-2017:10221) i de handlingar som sänds in. Som stöd för redovisningen kan bifogad mall (Bilaga 2) användas.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Anna Wide och juristen Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Roland Fallström
Enhetschef

Annika Stenberg
Utredare/Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/grundskolans-arbete-for-att-utbildningen-ska-vila-pa-vetenskaplig-grund-och-beprovad-erfarenhet/>

Bilaga 1: Författningsstöd – Grundskolans arbete för att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Utformningen av utbildningen

Skollagen (2010:800)

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 §, tredje stycket).

Förarbeten

Prop. 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet s 223 - 224

Innebörden av begreppet vetenskaplig grund finns utvecklad i förarbetena till högskolelagen. Regeringen anser att de krav som ställs på skolan att ge eleverna förutsättningar att erövra kunskaper blir alltmer omfattande och att det är nödvändigt att ta ställning i etiska frågor inom alla kunskapsområden. Informationsteknikens utveckling ger snart sagt obegränsad tillgång till information men denna måste ordnas, granskas, värderas och omvandlas till kunskaper. Att ta ställning i politiska och moraliska frågor kräver också en god kunskapsgrund. De nationella styrdokumentet ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet. Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. Detta bör markeras i lagen. Regeringen föreslår formuleringen att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund. Beträffande formuleringen om att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet", så gäller den, som ovan redovisats, utbildningen i vid mening och utgör en del av grunden för verksamheternas styrdokument.

Offentliga utredningar

SOU 2018:19. Forska tillsammans – samverkan för lärande och förbättring s 25 - 27

Vetenskaplig grund

Begreppet vetenskaplig grund definieras inte i skollagen utan har av Skolverket, i linje med propositionen Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet (prop. 2009/10:165), preciserats till att arbetet i skolan ska utgå från ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevanta forskningsresultat och beprövad erfarenhet. Skolverket ger följande beskrivning av begreppet: "Vetenskaplig grund innebär att kritiskt granska, pröva och sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang samt söka efter förklaringar och orsakssamband i tillgänglig relevant forskning". Enligt utredningen

beskriver denna tolkning närmast ett förhållningssätt till vetenskap – ett forskningsbaserat arbetssätt. Skolforskningsinstitutet särskiljer begreppen vetenskaplig grund och vetenskapligt förhållningssätt. Man understryker att det är undervisningen som bedrivs som baseras på resultat från vetenskapliga studier, både avseende innehåll och hur man undervisar. Ett vetenskapligt, eller kritiskt, förhållningssätt är däremot något man själv utvecklar. Ett vetenskapligt eller kritiskt förhållningssätt bör enligt Skolforskningsinstitutet alla ha i alla sammanhang där man planerar, genomför eller utvärderar sin undervisning. Vad gäller skollagen är det utbildningen som ska vila på vetenskaplig grund. I 1 kap. 3 § skollagen definieras utbildning som den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål. Undervisning definieras som sådana målstyrda processer som under ledning av lärare eller förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden.

Beprövad erfarenhet

Beprövad erfarenhet är ett begrepp som är särskilt kopplat till yrkesgrupper inom områdena hälso- och sjukvård och skola. Även om uttrycket i sig är komplext så har det tillkommit för att omfamna dimensioner av kompetenser som är av vikt i praktikens utövning till gagn för patienter, elever och studenter (och även anhöriga). Beprövad erfarenhet framställs ibland som att det omfattar allt övrigt som inte täcks in av det som är vetenskapligt grundat.

Det är olyckligt för begreppet får därmed ett otydligt berättigande. Många av de problemområden där den beprövade erfarenheten har bidragit till kunskapsuppbyggande och professionens kompetensutveckling utgör också en viktig grund för identifiering och precisering av forskningsfrågor. Beprövad erfarenhet kopplas ofta samman med lång erfarenhet men bör mer beskrivas genom de professionella erfarenheter som upprepat har identifierats, observerats, verifierats och accepterats av professionen. Den beprövade erfarenheten är i första hand kontextuell och lokal, ofta kollektiv inom en profession och tydligt kommunicerad för att kunna användas av flertalet. Skolverkets definition av beprövad erfarenhet (kunskap som är genererad vid upprepade tillfällen över tid, som är dokumenterad och kvalitetssäkrad) ger lite utrymme för att vidareutveckla och framhålla betydelsen av den erfarenhetsbaserade professionskunskapen. I många undervisningssituationer behöver den beprövade erfarenheten vara vägledande i de fall då vetenskaplig grund inte finns att tillgå. Den beprövade erfarenheten är en värdefull komponent i det dagliga utövandet av lärarprofessionen med konsekvenser för lärande som behöver beskrivas, reflekteras och få acceptans. Den bör också ses som en likvärdig komponent och ett komplement inom praktikinära forskning där den i sig kan utgöra en startpunkt för att beforska praktiken.

Ställningstaganden

Skolverket²

Forskningsbaserat arbetssätt

Att arbeta forskningsbaserat innebär att systematiskt undersöka och utveckla den egna verksamheten utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. För att göra det

² <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/forskningsbaserat-arbetsatt/att-arbeta-forskningsbaserat>

effektivt krävs ett vetenskapligt förhållningssätt där man diskuterar, kritiskt granskar, använder och utvärderar relevant forskning på utbildningsområdet och annan systematiskt framtagen kunskap.

Forskningsbaserat arbetssätt ställer krav på en hög grad av systematik, begreppsmedvetenhet och struktur. Detta arbetssätt ska inte enbart förstås som att lärarlaget sitter ner och diskuterar eller att vi förlitar oss på den egna uppfattningen eller magkänslan. När det gäller att utveckla kvaliteten i undervisningen innebär det att det ska finnas stöd i forskningen för de metoder som skolan använder och de kunskaper som skolan lär ut. Ett forskningsbaserat arbetssätt innebär alltså att medvetet använda sig av både vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet som bas för det egna kvalitets- och utvecklingsarbetet.

Ett forskningsbaserat arbetssätt innebär att inta ett vetenskapligt förhållningssätt och kan sammanfattas med att man:

- Identifierar, formulerar och löser problem
- Verkar för att bygga kunskap och transparens
- Kritiskt granskar resultat

I det vetenskapliga förhållningssättet är transparens av vikt vilket innebär att vara öppen med metoden man använt för att andra ska kunna förstå och utvärdera hur man kommit fram till resultaten.

Systematiskt kvalitetsarbete och forskningsbaserat arbetssätt – inte samma sak

Grunden för det forskningsbaserade arbetssättet har likheter med det som i skollagen benämns systematiskt kvalitetsarbete. Ofta är det inom ramarna för skolans systematiska kvalitetsarbete som ett forskningsbaserat arbetssätt kan appliceras. Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

Verksamhetens resultat behöver dessutom följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till vad vetenskap och beprövad erfarenhet lyfter fram som betydelsefullt. Även vid planering och prioritering av utvecklingsinsatser är det viktigt att ta hänsyn till aktuell forskning.

En viktig skillnad är dock att kvalitetsarbetets syfte är att utveckla verksamheten för att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas, medan syftet med det forskningsbaserade arbetssättet t.ex. kan vara att öka kunskapen inom ett för skolan eller förskolan relevant arbetsområde. Systematiskt kvalitetsarbete är en kontinuerlig form för arbetet med skolutveckling medan forskningsbaserat arbetssätt är mer av en ansats för att undersöka och utveckla. En viktig skillnad är också att det forskningsbaserade arbetssättet bygger på en begreppsapparat där begrepp som knyter an till den vetenskapliga metoden är viktiga inslag.

Skolverket (2012). Promemoria om vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, Dnr 2012:1700, s. 1 och 4.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Bestämmelsen om vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet riktar sig både till dem som utformar styrdokumentet, dvs. riksdag, regering och Skolverket och till enskilda lärare.

Både utbildningens ämnesinnehåll och metod/pedagogik ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Lärares ansvar och förutsättningar

Enskilda lärare har ansvar för att löpande hålla sig orienterade inom sitt ämnesområde.

Bestämmelsen reglerar indirekt rektorers, förskolechefer och huvudmäns ansvar att stärka lärares förutsättningar att bedriva undervisning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Lärarutbildningen har ett ansvar för att utveckla blivande lärares förmåga att bedriva undervisning utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Nyutexaminerad lärares vetenskapliga förhållningssätt kan dock inte förväntas vara färdigutvecklat. Som yrkesverksam bör lärare ges stöd och vägledning från såväl mer erfarna kolleger som från relevant forskning.

Skollagen (2010:800)

Utbildning och undervisning

I denna lag avses med

- undervisning: sådana målstyrda processer som under ledning av lärare eller förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden, och
- utbildning: den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål (1 kap. 3 § skollagen).

Huvudmannens ansvar för utbildningen

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Ledningen av utbildningen

Rektor

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

En ställföreträdare får utses för en rektor (2 kap. 9 § skollagen).

Uppföljning och utveckling av utbildningen

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).

Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 4 kap. 3 § skollagen ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. (4 kap. 4 § skollagen).

Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (SKOLFS 2012:98)

Uppföljning och utveckling av utbildningen

Verksamhetens resultat behöver dessutom följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till vad vetenskap och beprövad erfarenhet lyfter fram som betydelsefullt i genomförandet. Även vid planering och prioritering av utvecklingsinsatser är det viktigt att ta hänsyn till aktuell forskning (s 11).

Bilaga 2: Mall för huvudmannens redovisning till Skolinspektionen

Utvecklingsområde 1: *Huvudmannen behöver säkerställa att utvecklingsarbetet på skolenheten genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt. Detta innebär att huvudmannen tillsammans med rektorn behöver se till att med ett kritiskt förhållningssätt utmana sina egna färdiga arbetsmodeller och metoder genom att också lyfta fram forskningsresultat och beprövad erfarenhet som utmanar de egna arbetssätten.*

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 2: Huvudman och rektorn behöver skapa strukturer som möjliggör att lärares erfarenheter kan utvecklas till beprövad erfarenhet.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: